

NARODNI DNEVNIK

Lahja vsak dan opoldne, izvenredni nedelji
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO:
STIKON GREGORČIČOVA ULICA STEV. 18.
TELEFON STEV. 532.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Plačnilom vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštneem ček. uradu šte. 13.633.

Ni to naloga socialistov.

Po vsem svetu pojmujejo socialisti mednarodnost tako, da sicer streme po mednarodni solidarnosti proletariata in dosledno temu po zblizanju vseh narodov, da pa pri tem niti najmanj ne pozabijo na dolžnosti, ki jih imajo do lastnega naroda.

To se je zlasti jasno videlo za časa svetovne vojne. Nemški socialisti so takoj ob izbruhu vojne podali roko nemškemu cesarju, ko je ta zaklical, da ne pozna sedaj strank, temveč samo Nemce. In francoski, italijanski, angleški in ameriški socialisti niso v patriotizmu za nemškimi niti najmanj zaostali.

Le naši socialisti so od nekdanj hoteli biti bolj papeški od papeža samega in če le mogoče so paradirali s svojo anacionalnostjo. Ob petletnici koroškega plebiscita je stara zmeta zopet udarila na dan in »Socialist« je celo smatral za potrebno, da je v posebnem članku obsodil manifestacije za Koroško ter pri tem narodnim krogom podtaknil namene, ki jih ti nikdar niso imeli.

»Socialist« je namreč čisto brez potrebe prevzel vlogo zagovornika nemškega priključitvenega gibanja in to na podlagi načela samoodločbe narodov, do česar imajo pravico tudi Nemci.

Predvsem bodi ugotovljeno, da ni niti en Slovenec odrekal Nemcem pravico do samoodločbe in da tudi Slovenci načeloma ne nasprotujejo priključitvi Avstrije k Nemčiji. Pač pa zahtevajo isto pravico tudi za sebe in če smejo kljub mirovnim ugovorom Avstriji sklepati o svoji pripadnosti k Nemčiji, potem smejo tudi slovenski Korošci sklepati o svoji pripadnosti k Jugoslaviji. In da je večina prebivalstva vsaj južno Drave slovenska, ne bo menda tajil niti »Socialist«.

Konstatirati pa treba tudi to, da so glasovali Korošci leta 1920 za Avstrijo, nikakor pa ne za Nemčijo. S priključitvijo Avstrije k Nemčiji je zato koroško vprašanje znova razgrnjeno. Če bi to tajil nemški socialist, bi še nekako razumeli, da bi to tajil slovenski socialist, pa ne moremo in nečemo razumeti, ker bi morali rabiti prehud izraz. Ali res misli »Socialist«, da je njegova naloga, da pade lastnemu narodu v hrbet? Vsaj če niste pri akciji za slovensko Koroško poleg, ali je treba, da jo ovirate, da greste z narodnimi nasprotniki Slovencev?

Ne bi nič rekli, če bi bil »Socialist« nastopil samo vsled tega, ker so se merda v navdušenju rabile prenarodnjakarske besede ali če bi veljala njegova kritika le načinu manifestacij. Toda njegova kritika je veljala ideji sami in to ni bilo več v interesu socialističnega lista.

Kakor vsaka stranka, tako mora tudi socialistična biti v službi naroda, ker drugače se izloči iz njega. Delo za narod pa ne obstoji samo v tem, da se preskrbi posamezniku ali posameznemu razredu eksistenčno možnost, temveč da se to pripori tudi celoti, narodu. Naš obstojni interes pa je, da združimo vse svoje brate v eno telo, ker le tako nam je zagotovljena možnost gospodarskega in kulturnega razvoja. Naj stopi kdo od »Socialistov« samo na Koroško in Primorje, in slep ali zle volje mora biti, če ne bo videl, da naš narod v tujini kulturno propada. Rešiti narod pred kulturnim propadom pa je socialistična dolžnost in zato je »Socialistov« napad dvakrat zgrešen.

Ne zahtevamo in ne pričakujemo od socialističnega časopisa, da bi se ogreval za kak hura-patriotizem ali pa za

Pred rešitvijo grško-bolgarskega konflikta.

V 60 URAH MORA BITI VSE ZASEDENO OZEMLJE IZPRAZNJENO.

Pariz, 27. okt. Sem so prišli vsi člani Sveta Zveze narodov, razen dr. Beneša, ki je zadržan. Dr. Beneša zastopa češko-slovaški odpravnik poslov v Parizu. Seje je bila odprta ob 6. Najprej so razpravljali o izjavi bolgarske in grške vlade. Svet Zveze narodov je sklenil, da se pozove ta grška in bolgarska vlada, da opustita vsake sovražnosti in da v roku 60 ur izpraznita vse zasedene kraje. Bolgarski odpravnik poslov je takoj pristal na ta zaključek, dočim je grški delegat izjavil, da se mora sporazumeti s svojo vlado.

USPEŠNO RUMUNSKO POSREDOVANJE.

Atene, 27. okt. Na intervencijo rumunskega poslanika je bolgarski odpravnik poslov sklenil z grško vlado do-

govor, po katerem sta obe strani obvezani v najkrajšem roku izprazniti zasedene kraje. Vsled tega se smatra bolgarsko-grški konflikt kot izravn.

KDO JE KRIV?

Sofija, 27. okt. V svojem odgovoru na Brianda, trdi grški zunanji minister, da so bolgarski vojaki zavzeli neke točke na grškem teritoriju. Z bolgarske strani pa zagotavljajo, da nit en bolgarski vojak ni prestopil grške meje, dočim se grške čete še vedno nahajajo na bolgarskih tleh.

Sofija, 27. okt. Grki so južno od Petriča postavili topove in bombardirali seli Marnikostinovo in Petrov. Sinoči okrog 6. je grška pehota, podprta od topništva otvorila ogenj na bolgarske postojanke.

Kombinacije opozicije.

Beograd, 27. okt. Politični krogi s posebno pažnjo zasledujejo dogodke v radikalni stranki. Opozicionalni tisk skuša dokazati, da vlada v vladnih klubih različno naziranje o situaciji. Na ta način bi hotela opozicija povzročiti nejasnost v situaciji in jo izrabiti. Opozicija se sicer zaveda, da ne more biti niti govora o tem, da bi padla politika sporazuma in če bi se uporabile tudi največje intrige, ker je bila ta politika že odobrena od vseh merodajnih faktorjev in tudi od glavnih strank opozicije same. Zato se opozicionalni krogi trudijo predvsem, da dosežejo efekt vsaj pri delu okoli rekonstrukcije vlade, ko naj bi bila razširjena današnja koalicija. Posebno živahno delo se opaja v tem oziru pri demokratih in poslancih SLS, ki mislijo, da bi v slučaju razširjenja vlade prišli gotovo v vlado. Oni se nadejajo, da bodo našli zato odziv na najbolj kompetentnih mestih. — Znano je, da želi sama krona, da se tekom sledečega leta izvrši kronanje.

Za razširjenje vlade pa navajajo še en razlog in ta je: oni smatrajo, da je neobhodno potrebno za politiko sporazuma in za državo samo, da se sedaj pri-

stopi k reviziji ustave. Opozicionalne vrste iščejo za to akcijo zaveznika, ker pa takega zaveznika v parlamentu ne morejo dobiti, zato skušajo priti v kontakt z vsemi vplivnimi osebami okoli parlamenta, da bi preko njih mogli napraviti pritisk na posamezne skupine radikalov. Tako hočejo situacijo zavesti na teren, za katerega se sedaj posebno angažirajo. Iz opozicionalnih krogov se širijo tudi vsled tega, ker namerava Nj. Vel. čah, ki bi bile tekom bodočega tedna. Na te avdijence naj bi bili pozvani tudi šefi opozicionalnih strank. Trdijo tudi, da je volja krone, da se to zgodi ne le radi kronanja in revizije ustave, ampak tudi vsled tega ker namerava Nj. Vel. kralj službeno posetiti Rim in Pariz in želi, da so ta vprašanja rešena že pred njegovim odhodom. Dočim se v vrstah opozicije razvijajo te interesantne, toda silno fantastične verzije, so vladni krogi mirni. Vendar pa vsi ti znaki dokazujejo, da obstoji delo okoli rekonstrukcije vlade, ki ima namen, da sedanjo vlado utrdi v vseh linijah in da našo državo postavi v tako situacijo, da ne bo mogoč o njej nikak dvom.

IZJAVA NINČICA.

Beograd, 27. okt. Zunanji minister Ninčić je podal dopisniku »Petit Parisien-a« sledečo izjavo: »Mi smatramo konferenco v Locarnu kot uspeh. Kar se tiče posebno naše države, moram reči, da je v Locarnu doseženi sporazum jamstvo tudi za našo varnost. Ali mar ni očitno, da jamči na Renu zagaraniran mir tudi mir ob Donavi. Naša država ima sedaj vse pogoje za mir in stabilizacijo, ki popolnoma zadovoljuje novi duh, ki pomeni pri nas definitivno rešitev najbolj perečega in obenem fundamentalnega problema, t. j.: problema srbsko-hrvatskega spora in sporazuma med dvema najjačima strankama, ki predstavljata veliko večino naroda. To pomeni za bodočnost popoln razvoj naše narodne države v političnem, socialnem in ekonomskem oziru. Potovanje kraljevske

narodnjakarske fraze. Toda pozabiti ne sme, da je tudi on del naroda in da ima zato svoje dolžnosti do naroda.

Lepe naloge ima socialistična stranka in več ko dovolj dela, da jih vsaj deloma uresniči. Zato je tem manj potrebno, da troši in slabi svoje sile za napad proti lastnemu narodu, ker to ni naloga socialistov in ne njegovo delo!

dvojice po Črni gori in Dalmaciji in triumfalni sprejemi, ki so jih suvereni našli povsod, dokazujejo udanost in lojalnost prebivalstva do države in dinastije in to nam dokazuje, da je res naš narod za narodno in dinastično idejo. Ninčić je govoril tudi o grško-bolgarskem konfliktu in izjavil, da ga vlada spremlja z največjim interesom. Cilj naše države je, da ohrani mir.

NETTUNSKKE KONVENCIJE V TISKU.

Beograd, 27. okt. Nettunske konvencije so dane v tisk, kar znači, da bodo kmalu prišle pred narodno skupščino v pretres.

KOVANI DINARJI PRIDEJO V NAJKRAJŠEM ČASU V PROMET.

Beograd, 27. okt. Kovani denar po 1 Din je že v večji količini prišel v državo in je razporejen po istih centrih kakor so bili razporejeni novci po 2 Din. Sedaj se novci preštevajo in v najkrajšem času, menda tekom dveh tednov, pridejo v promet. Takoj za tem pridejo v promet tudi novci po pol dinarja, ki se tudi pričakujejo v najkrajšem času. Tako tudi denar po 0.25 Din, kovan leta 1920. Ta denar je v velikih količinah v državnih blagajnah. Tako bi bile vzete iz prometa ne le novčnice po 1 Din in 0.50 Din, ampak tudi one po 0.25 Din.

Zveza Sloven je z morjem.

Beograd, 27. okt. Vprašanje železniške zveze z morjem je postalo v zadnjem času zopet aktualno. To pa vsled tega, ker je razpravljalo o tej stvari plenum poslanskega kluba HSS. Po stvarni debati je klub soglasno sklenil, da odklanja vse druge načrte in se izreka za Klodič-Horvat-Kavčičevo progno. V tem zmislu je bilo poročano tudi železniškemu ministru. Ker bo imela imenovana progna velik pomen ne samo za Slovenijo, temveč tudi za hrvatsko Primorje in Gorski kotar, je sigurno, da radičevci od te proge ne bodo odstopili.

V interesu Slovenije bi zato bilo, da bi gotovi krogi že nehali s svojim nasprotovanjem že uzakonjenemu projektu in prenehali s svojo »zatelebanostjo« — kakor se je izrazil dvorni svotnik Šuklje — v projekt, ki ne bo nikdar uresničen.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA.

Služaj ministra Radojevića.

Beograd 27. oktobra. Na seji radikalnega kluba, ki se je vršila včeraj popoldne se je imelo razpravljati o prosvetni politiki, ki se danes vodi v naši državi in nato o slučaju prometnega ministra Radojevića. Ker je bil prosvetni minister Velja Vukičević na dvoru, se je takoj prešlo na afero Stanić proti Radojeviću. Govorila sta poslanca Trbić in Živojnović. Razvila se je precej dolga diskusija. Radojević je razložil vse svoje delo odkar je prevzel prometno ministristvo. Večina je vzela njegovo poročilo na znanje in ga odobraval. Odločitev o tem vprašanju je prepuščena Pašiću in Ljubi Jovanoviću. Pašić in Jovanović, ki nista bila prisotna bosta danes informirana o poteku cele debate in niato odločila. Mnogi radikali so po seji glasno odobraval postopanje Radojevića in izjavili novinarjem, da bodo, če ne bo odločitev v korist Radojevića iztopili iz kluba, osnovali lasten klub ter delali samo to, kar bodo smatrali za dobro in koristno. Vendar pa ni vzeti te grožnje pretragično.

ITALIJANSKI NAKLEPI.

Rim, 26. oktobra. Pri sestanku s senatorjem Scialorio je izjavil Mussolini, da je prepričan da bo grško-bolgarski konflikt v kratkem likvidiran. Fašistovski »Gionale d'Italia« pa naglašajo potrebo, da se Svet Zveze narodov ne bavi samo z grško-bolgarskim konfliktom, temveč tudi o splošni situaciji na Balkanu. Sedanjí položaj more biti res zadovoljiv za gg. Ninčića in Beneša, ne more pa zadovoljiti drugih in zato se ne more smatrati za definitivno. V mirovnih dogovorih so storjene hude napake, ki ogrožajo mir na Balkanu in s tem vse Evrope. — Mislimo, da tako, ko fašistovska Italija ne ogroža nihče miru.

NOVINARSKA ORGANIZACIJA V RIMU — RAZPUŠČENA.

Rim, 27. okt. S posebnim dekretom prefekta mesta Rima je razpuščeno rimsko novinarsko združenje, iz Zveze italijanske novinarske organizacije. Politika je imenovala 3 fašistovske novinarske komisarje, ki so v prisotnosti policijskega uradništva prevzeli upravo rimskega novinarskega združenja.

SEJA FINANČNEGA ODBORA.

Beograd, 27. okt. Sekcija finančnega odbora je včeraj popoldne nadaljevala svoje delo. Razvila se je debata okoli carinjenja poedinih predmetov. Sprejeti so členi od 43.—75. Seja je trajala od 4. do 6. in je bila zaključena vsled seje radikalnega kluba.

Sovjetska Rusija-Jugoslavija.

II.

Na Dunaju, 24. okt. 1925.

Predno nadaljujem, naj opozorim na izjave, ki jih je podal pred nekaj dnevi naš učenjak prof. Murko v beograjski politiki. Bil je pred kratkim v Rusiji in je opazoval vse s hladnokrvnimi očmi nepristranskega učenjaka. Enako s prof. Nejedljivem vidi tudi on v Rusiji zdravo evolucijo, ki mora imeti najboljše posledice: veliko je videl, kar postavlja za zgled — vrnil se je zadovoljen. Konstatujem, da njegovo pripovedovanje v vseh glavnih točkah soglasja s mojimi razpravami pred poldrugim letom.

Ko sem v svojih člankih obdelal vse pance političnega, kulturnega in predvsem gospodarskega življenja, sem tudi vedno opozarjal, kakor so boljševske teorije ubijajo same te, po sili splošnoevropskih razmer približujejo smernicam zdrave demokracije. Lenin sam je videl, da je prvotni boljševski program neizvedljiv in je leta 1921 določil glavne temelje za novo ekonomsko politiko, takozvani NEP, ki ni nič drugega nego prehodna oblika od državnega gospodarstva k zasebnemu kapitalu. To je bil res pričetek nove dobe, ko se je boljševsko vrvenje usmerilo v miren, naraven razvoj, pričetek zblizovanja med Evropo in Ameriko. Svetovna vojna je obrabila in uničila mnogo boljševske prekucije so uničevanje nadaljevale in marsikje dokončale, tako da je bila Rusija povsem izčrpana na vseh možnih industrijskih izdelkih. Ko so končno prišli do obnavljanja, so boljševske teorije v praksi dokazale vso svojo slabost in neizvedljivost. — Povedal sem zgled. Boljševski emisarji so hoteli kupiti na Dunaju 50.000 plugov, a v plačilo so ponujali surove kože. Toda tovarna je izjavila, da ne ve kaj početi s kožami, morda jih v Avstriji tudi kdo rabi, a oni se ne pečajo s tako kupčijo; ako hočejo imeti Rusi pluge, naj jih plačajo v dobri valuti, kože pa naj prodajo komur hočejo. In tako so Rusi našli skoraj povsod, ko so hoteli kaj kupiti v inozemstvu. Boljševiki so prisiljeni priznati, da oni ne spreminjajo sedanega svetovnega reda, marveč da se morajo oni približati ostalemu svetu. — To zblizovanje je vodil NEP. Domača trgovina se je otresla težkih spon boljševskih utopij, polastil se je zopet zasebni kapital in naravna posledica so bile nove banke povsem po vzoru ostalega sveta, z edino izjemo, da so postavljene pod jako zdravo nadzorstvo, kar pa ni škodilo! Danes je predovnja industrija obnovljena v toliko meri, da je dosegla 9 odstotkov prejšnje produkcije, v nadaljnjem letu jo že prekositi. Kje drugod morejo pokazati tak uspeh? — Enaka je s poljedelsko obnovitvijo. Za leto imajo pripravljene toliko blaga za izvoz, da so nevarni tekmeči tudi jugoslovenskemu izvozu.

Voditelji hočeš nočeš korakajo na čelu take mirne evolucije, takemu pomirjevanju z gospodarskimi smernicami ostalega kulturnega sveta. NEP sami doživljajo drugo poboljšano izdajo — in ni treba biti prorok, kdor pravi: da bodo Rusi služili še za vzor v mnogih ozirih —

Rusija je že danes velik činitelj na svetovnem trgu: kot kupec in prodajalec. Njena bogastva so ogromna in neizčrpna. Tročki je v svojih člankih, ki so jih tiskali vsi veliki listi starega in novega sveta, napravil daljnje velike koncesije tujemu kapitalizmu, ki ga vabi k udeleževanju v nadaljnjem razvoju vsega ruskega gospodarstva, veleindustrije in veletrgovine. Zagotavlja mu polno varnost in večji dobiček nego kjerkoli drugod.

S takimi čisto gospodarskimi vprašanji se prilagodi in menja tudi politika. — In mi vidimo, da se danes Sovjeti v oficialni politiki v bistvu in po obliki bližajo potom, po katerih so hodili ugledni diplomati caristične Rusije. Čiherin sam je diplomat stare šole, jako izobražen in pretkan in po vrhu — Slovan!

Tudi imperializem boljševikov je že postal do pike enak bivšemu carističnemu. Tudi

cni slabino pazijo, kako bi mogli svojo ogromno državo ne le ohraniti, marveč razširiti in za vse slučaje utrditi. — Pogledimo sedanjo rusko politiko v vsej ogromni Aziji (Kina, Mongolija in celo v Indiji)! Tam ima veliko besedo sovjetski poslanik Karakam, ki dela Angliji težke skrbi.

Čiherin vodi rusko zunanjo politiko tako, kakor da jo nadanjuje let diplomat caristične Rusije. V Zenevi je zagovarjal ruske aspiracije na Carigrad in morske ožine skoro z istim besedami, kakor carska Rusija. — Glavni ruski interesi so pač v Aziji, kjer morejo njihove imperialistične aspiracije doseči največje uspehe. Zato hoče imeti Čiherin mir na zapadu in je sklenil z Nemci znano pogodbo v Rapallu, ki ima poleg gospodarskega pomena tudi politično važnost. (Da prišel je celo v Varšavo in pojde tam tudi v Pariz. Med Poljsko in Rusijo pride do polnega prijateljstva. Kajti današnja Rusija nima nikakih skomin po poljskih deželah. Kar se tiče vseh zapadnih mej, se je do celja spriznala s sedanjem zemljevidom, njene oči so obrnjene le na vzhod in srednjo Azijo. Tudi Besarabiji se niso odrekli in ni dvoma, da si jo o prvi priliki zopet vzamejo.

O panslavizmu tudi sovjetske Rusije sem že večkrat pisal. Naletel sem ponekod na neverne Tomaže, ali res je, da še živi stari ruski panslavizem, in ako ni še javno vzplamtel v požar, ki bo glasen memento tudi vsem našim sovražnikom, — smo krivi največ sami s svojo pasivno, če ne celo sovražno politiko napram sovjetski Rusiji. V člankih »Boljševizem na Balkanu« in »N. D.« letošnjega poleta sem pač dovolj utemeljil nesmiselnost, nevarnost naše politike napram Rusiji.

Gosp. Stjepan Radić je bil takrat v preiskovalnem zaporu prav radi svojega bivanja v Rusiji in radi stikov, ki jih je tam kaj obnovil. Dokazoval sem, da kmečka internacionala ni boljševska kominterni, — in brez strahu sem trdil, da:

»Ako že jugoslovenska vlada ne sme iskati stikov s to internacionalo, da ne razkari boljševikov, — tedaj bi bila morala že davno najti ljudi, ki bi šli v Rusijo in tam obrnili pozornost čez 100 milijonov mušikov na — bedno Jugoslavijo, ki je bila vedno največja prijateljica velike Rusije, zato pa, baš zato — nima odkritosrčnega prijatelja v vsej soseščini! To bi bilo zaslužno delo in bi, dokazalo, da ima Jugoslavija še ljudi, ki znajo misliti na bodočnost! Mesto tega s preganjanjem Radića v Rusiji zamera, ki utegne postati usodepolna« (glej 3. članek v »N. D.« 15. jun. t. l.).

Danes bi se obešali Radiću za suknjo razni špekulanti, a takrat so lajali na njega iz vseh kotov kakor na garjevega psa. Nisem se takrat bal javno izjaviti, da je Radić opravil za državo neprecenljivo delo. Hvala »N. D.«, da je imel takrat toliko poguma, da je dal prostora takim smelim trditvam!

Toda potek nadaljnjih dogodkov je sankcioniral Radićevo pot v Moskvo in dal meni zadoščenje, da sem v najbolj kritičnih časih lomil kopje za »veležejdnika« Radića. — Toliko lažje torej danes izjavljam: Radić je danes v Jugoslaviji edini, vsekakor najprijemnejši in najsposobnejši politik, ki bi mogel vzpostaviti med Jugoslavijo in močeno Rusijo stari prijateljski — bratski razmerje. Radić je tudi s Čiherinom na najboljših nogah; vem, da sta se že v Zenevi in pozneje v Moskvi razgovarjala tudi o tistih naših bolečinah, ki so najbolj skelele —! Ako ho torej g. Radiću poverjena naloga, da pojde drugič v Moskvo, tedaj mu bo dana prilika, da si pridobi neprecenljive zasluge za narod in državo. In prepričan sem, da mu bo na tej službeni poti v največjo pomoč lanski beg z Dunaja v Moskvo.

In to bi bilo najzaslužnejše maščevanje usode nad tistimi bivšimi državotvorci, ki so zmerjali z veleležejdniki Radića in vsa-

kogar, ki ni hotel verjeti v njihovo državniško nezmožljivost.

Da zaključim: Najvitalnejši interes Jugoslavije je, da obnovi prijateljske, bratske stike z Rusijo. Najbolje in najhitreje izvede to — Radić. Neka mu pomože Bog! A. G.

Kmetari e Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva.

Razširjena seja »Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva« dne 26. oktobra 1925 izjavlja po zaslišanju poročil vodstva in zaupnikov z SLS o političnem položaju ter o stanju organizacij sledeče:

1. Z zadoščenjem konstatiramo stalni napredek naših skupnih političnih, gospodarskih in kulturnih organizacij ter nepretrgano razvijanje njihovega članstva. Med skupščinse volitve dne 8. februarja 1925 so prinesle v »Zvezi zastopanih strank« preko 33.000 glasov, tako da je v vsaki po rezultatu teh volitev vobče druga najmočnejša in posebej edina svobodoljubna politična organizacija v Sloveniji, ki temelji tako po svojem programu kakor po članstvu v širokih narodnih plasteh. Ugotavljamo, da so se vrste »Zveze« od zadnjih skupščin volitev znatno okrepile. Zlasti pozdravljamo z veseljem, da se tudi slovensko razumništvo pridružuje temu socialnogospodarskemu pokretu ter stavlja svoje moči na razpolago narodu, iz katerega je izšlo.

Slovensko ljudstvo uvideva, da je potrebno popraviti napake politike, ki sta jo vodili SDS in SLS, katere posledica je bila popolna osamljenost slovenskega ljudstva v državi. K sreči se nahaja SDS na poti popolnega razkroja, kar je naravno, ker se je njegova organizacija vzdrževala samo z nasiljem in drugimi politično nepoštenimi metodami, ki jih je uvažala v slovensko politično življenje, zlorabljač tudi državni aparat v svoje strankarske namene, kar se ji sedaj onemogočuje.

Istotako vzdržema izgublja tudi SLS zapiranje kmetijskega ljudstva zaradi svoje brezplodne in nesmotrene politike ter vseskozi pogrešene politične taktike. Slovensko ljudstvo, ki je to stranko poverilo s svojim političnim zastopstvom, uvideva, da leži glavna odgovornost za gospodarsko propadanje in politično brezpomembnost Slovanov na volitvu te stranke, od katere se sedaj odvraca.

2. »Zveza slov. kmetijskega ljudstva« vnovič povdarja, da je Slovincem nujno potrebno z vsemi močmi podpreti tisto politično smer, ki jo je v naši državi uvedel politični sporazum med Srbi in Hrvati. Ob varovanju naših posebnih slovenskih gospodarskih, socialnih in kulturnih potreb moramo Slovenci doseči slogu in sporazum s Hrvati in Srbi, da moremo, v plemeniti tekmi z njimi, uveljavljati svoje sposobnosti pri konstruktivnem delu za državo.

3. Polagamo posebno važnost na pravilno poimovanje pri reševanju gospodarskega problema Slovenije. Po mirovni pogodbi okrnjena in odsekana od morja, nujno potrebuje direktne železniške zveze z jugoslovanskim morjem in najožjega prometnega spoja z ostalo državo. Zahtevamo nadalje popravilo in obnovo cest, ki so zaradi sedemletnega zanemarjanja skoro propadle.

Nujno je Sloveniji potrebna nadalje intenzivna podpora poljedelske in obrtne produkcije, zlasti še s pomočjo takšne carinske in železniško-tarifne politike, ki bo v skladu — s splošnimi gospodarskimi koristmi našega kmetijsko-delavskega naroda.

Odločno protestiramo proti dosedanji davčni praksi v Sloveniji, ki upropašča vse naše narodno gospodarstvo, in zahtevamo, da se davčna administrativna služba postavi na zdrav gospodarski temelj resničnih državnih potreb in socialne pravičnosti. Izjednačenje davčnih bremen za vse državljane brez razlike po njih dejanski gospodarski sposobnosti se mora izvršiti istočasno z uvedbo enotne davčne administrativne službe.

4. V političnem pogledu zahtevamo predvsem, da se uvede nepristranska javna uprava po zakonih. Zato naj se popravijo vse pod

prejšnjimi SDS in SLS režimi storjene krivice in naj se iz vseh vodilnih služb državne uprave odstranijo tisti funkcionarji, ki so kot pripadniki političnih strank kršili zakon. V Sloveniji naj se ustvari stanje, ki bo v skladu z državnim interesom, ki je podan z narodnim sporazumom.

5. Pozivljamo končno vse politično neodločene, poštene Slovence, ki soglasajo z idejo narodnega sporazuma, kakor tudi one, ki so morda danes še formalno pristali drugih strank, da se pridružijo našemu novemu in svežemu kmetijsko-delavskemu pokretu, ki naj izbežuje v bratski slogi in solidarnosti s tistimi političnimi skupinami, ki so s svojim dočnost. Oddajamo pa vsako sodelovanje s tistimi političnimi skupinami, ki s svojim dosedanjim udeleževanjem zakrivile današnje stanje slovenskega ljudstva in tistimi, ki niso imele pred oči splošne koristi ne države ne ljudstva, ampak zgolj stranke, ki je doživljala služila le špekulacijam posameznikov.

Predsedstvo Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva.

Politične vesti.

— Zborovanje »Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva« na Drenovem griču. Nedeljskega zborovanja na Drenovem griču se je udeležilo nad 400 ljudi. Predsednik kraj. org. ZSKL tov. Martin Petkovšek je pozdravil navzoče in otvoril veličasten zbor ter podal besedo tov. posl. Klemenčiču, ki je orisal potek sporazuma in povdaril absolutno njegovo potrebo. Za njim je govoril bivši poslanec tov. Jakob Kušar, ki je povdarjal potrebo edinstva in složnosti vsega podeželskega kmetijskega ljudstva, čemur so navzoči navdušeno pritrdili. Nato je orisal poslanec Pucelj v enournem govoru današnji politični in gospodarski položaj. Njegov govor je bil spremljan z burnim odobravanjem. Kot četrti govornik je nastopil Al. Prepeluh, ki je pojasnil socialni pomen kmetijsko-delavskega gibanja, ki ga predstavlja ZSKL. Edino ta odgovarja socialni zgradbi našega naroda. Predsednik je nato podal besedo še voditeljem socialistov gg. L. Klemenčiču in Langofu, ki nista mogla nitiesar bistvenega navesti proti kmetijsko-delavskemu gibanju in politiki, kakor jo zagovarja ZSKL. Zelo dobro uspehi shod je zaključil nato s kratkim govorom predsednik Petkovšek.

— Pred odločitvijo v Nemčiji. Kakor smo že poročali, je sklenilo vodstvo nemško nacionalne stranke, da ne more odobriti Locarnskega sporazuma. Sedaj se mora o tej stvari izjaviti še poslanski klub stranke. Če ta pritrdi vodstvu stranke, potem je razpust parlamenta neizogiben. Desničarski krogi nemško nacionalne stranke, zlasti veleposredniki in industrialci, že trobijo k umiku, ker se zavedajo, da bi odklonitev sporazuma pomenila veliko gospodarsko škodo za Nemčijo. Zato se tudi splošno misli, da ni vzeti odpora nacionalistov resno, temveč da je ves njih odpor le volivna špekulacija. — Listi poročajo, da se izvrši izpraznitev Kölnske cone v najkrajšem času, ker da je velkobritanska vojska že prejela povelje, da se umakne v Wiesbaden. Če bi bil Locarnski sporazum odklonjen, potem je seveda tudi evakuacija Kölnske cone odložena.

— Češkoslovaške volitve. V češkoslovaškem tisku se silno ugiba o izgledih posameznih strank pri sedanjih volitvah. Splošno mnenje je, da je položaj mnogo bolj nejasen kakor je bil pri prejšnjih volitvah. Pri zadnjih volitvah, ki so bile leta 1920, so bili doseženi sledeči rezultati: Od vseh 300 mandatov so dobile češke stranke 211 mandatov, nemške in madžarske 83, 3 mandati so bili pridržani za Tešin in 3 za dobrovoljce. Največ mandatov je dobila češka socialnodemokratska stranka, namreč 82. Tedaj so bili socialni demokrati še enotni. Pozneje pa so se razbili v desnico in levo in je 27 poslancev leve osnovala komunistični parlamentarni klub. Iz tega kluba je izstopilo lani pod vodstvom Bubnika 8 poslancev in osnovala poseben klub neodvisnih komuni-

Inž. M. Klodič:

Železniška zveza Slovenije s Sušakom.

(Proge: Kočevje — Staritr — Lukovdol — (Vrbovsko) — Srpske Moravice, Črnomelj — Vinica — Lukovdol in Sevnica — St. Janž.)

4. Ako bi se hotelo izgraditi pozneje še železnico Strazha-Toplice-Kočevje, bi bili celokupni stroški sledeči:

a) Sevnica—St. Janž	40.000.000 Din
b) Črnomelj—Ogulin	190.000.000 »
c) Kočevje—Brod Moravice	380.000.000 »
d) Strazha-Toplice—Kočevje	220.000.000 »

830.000.000 Din

Pri tem je upošteva med Kočevjem in Brod-Moravicami trasa s 25‰ oziroma 16‰ preko Broda na Kupi.

Kar dosežemo s programi na Vrbovsko s samo 500.000.000 dinarjev (kakor bomo še videli), se hoče doseči, in na slabši način, preko Strazha-Toplice itd., s stroškom, ki je za dve tretjini večji!

Sploh je težko verjeti, da mislije pristati tega programa resno, da se bode dal kedaj uresničiti, ki je v taki meri in obliki pravi luksuz! Nasprotno je jasno, da se ves ta program predlaga le v svrhu markiranja železniške zveze »Slovenije z morjem«, v istini pa se hoče rešiti le prego Kočevje—Brod na Kupi—Brod Moravice. Kakor hitro bi bila ta zgrajena, pa naj vse drugo vrag vzame!!

V sledečem navajamo gradbene km-razdalje v primeru različnih variant, in sicer po skupinah prog in za razne kraje, in to zapadno Slovenijo (Ljubljana), južno Slovenijo (Novo mesto), vzhodno Slovenijo (Maribor) in inozemstvo, v smereh Sušak oziroma Split.

I. Obstoječe železnice.

A. Smer Ljubljana — morje.

Ljubljana—St. Peter—Trst 145 km

Ljubljana—Karlovac—Sušak 330 km

Ljubljana—Split preko Like 536 km

B. Smer Novo mesto — morje.

Novo mesto—Trst 220 km

Novo mesto—Sušak 255 km

Novo mesto—Split 461 km

C. Smer Maribor — morje.

Maribor—Trst 300 km

Maribor—Sušak 393 km

Maribor—Split 600 km

D. Smer inozemstvo — morje.

Monakovo—Jesenice—Trst 527 km

Monakovo—Jesenice—Ljubljana—Sušak 771 km

Monakovo—Jesenice—Ljubljana—Ogulin—Split 977 km

Praga—Linz—Jesenice—Trst 805 km

Praga—Maribor—Zagreb—Sušak 1008 km

Praga—Maribor—Zagreb—Ogulin—Split 1215 km

Brno—Dunaj—Jesenice—Trst 671 km

Brno—Dunaj—Ljubljana—Trst 722 km

Brno—Bratislava—Zagreb—Sušak 762 km

Brno—Bratislava—Zagreb—Ogulin—Split 968 km

II. Skupina prog Sevnica—St. Janž.

Črnomelj—Ogulin in Kočevje—Brod-Moravice s 25 oziroma 16‰.

Gradbeni stroški 610.000.000 Din, dolžina novogradnje 106 km.

A. Smer Ljubljana — morje.

1. Ljubljana—Kočevje—Brod-Moravice—Sušak 203 km

2. Ljubljana—Črnomelj—Ogulin—Split 474 km

B. Smer Novo mesto — morje.

3. Novo mesto—Črnomelj—Ogulin—Sušak 195 km

4. Novo mesto—Črnomelj—Ogulin—Split 400 km

C. Smer Maribor — morje.

5. Maribor—Kočevje—Brod-Moravice—Sušak 358 km

6. Maribor—Sevnica—Črnomelj—Ogulin—Split 553 km

D. Smer inozemstvo — morje.

7. Monakovo—Ljubljana—Kočevje—Brod-Moravice—Sušak 644 km

8. Monakovo—Ljubljana—Črnomelj—Ogulin—Split 915 km

9. Praga—Jesenice—Kočevje—Brod-Moravice—Sušak 922 km

10. Praga—Maribor—Sevnica—Črnomelj—Ogulin—Split 1168 km

11. Brno—Dunaj—Ljubljana—Kočevje—Brod-Moravice—Sušak 780 km

12. Brno—Dunaj—Sevnica—Črnomelj—Ogulin—Split 975 km

Ako bi se vzel namesto proge Kočevje—Brod-Moravice progo Kočevje—Dolnice v poštev, se zvišajo gradbeni stroški za 150.000.000 Din na 835.000.000 Din, vse relacije čez Kočevje na Sušak pa bi bilo skrajšati za 9 km.

III. Skupina prog Sevnica—St. Janž.

Črnomelj—Ogulin, Strazha-Toplice—Kočevje in Kočevje—Brod Moravice;

gradbeni stroški 830.000.000 Din, dolžina novogradnje 149 km.

A. Smer Ljubljana — morje.

13. Ljubljana—Sušak kakor prej 474 km

14. Ljubljana—Split kakor prej 536 km

B. Smer Novo mesto — morje.

15. Novo mesto—Strazha—Kočevje—Brod-Moravice—Sušak 182 km

16. Novo mesto—Split kakor prej 400 km

C. Smer Maribor — morje.

17. Maribor—Sevnica—Novo mesto—Strazha—Kočevje—Brod Moravice—Sušak 336 km

18. Maribor—Split kakor prej 553 km

D. Smer inozemstvo — morje.

19. Monakovo—Sušak kakor prej 644 km

20. Monakovo—Split kakor prej 915 km

(Dalje prih.)

1— Pripravljalni odbor abstinentnega društva »Treznost« v Ljubljani sklicuje za torek, 27. oktobra 1925 ob pol. 20 uri v

brezalkoholni točilnici na velesejmu sestane prijavljenih abstinentov. Dnevni red: 1. savezna sporočila, 2. o sprejemu novojavljenih abstinentov, 3. razdelitev dela za javna predavanja in sestava programa istih, 4. referat o dosedanjih uspehih pri mladini, 5. o formalnostih ustanovitve društva. K temu sestanku vabim tudi brate akademike-abstinate, da se pomenimo, ali hočemo delati v enem društvu ali v dveh. — Predsednik.

1. Kitorozec se je pojavil v Starem Vodmatu, v Zeleni jami in na Selu. Posebno veselje ima do mladih deklet. V soboto popoldne je srečal v Starem Vodmatu neko 13-letno učenko II. razreda Lichtenturnove meščanske šole. Stavlil ji je nemoralno ponudbo ter ji obljubil zato 10 Din. Deklece ni pristalo, temveč je šlo mirno dalje po opravkih. Ko se je vračala domov, jo je pričakal neznanec na križišču Poljske ceste in ceste Na Zavrteh ter jo skušal zopet vstaviti. Deklica se ga je bala ter zbežala, toda možakar je bil bolj hitrih nog. Dohitel jo je, jo zgrabil za lase ter ji prerezal kito. Popolnoma odrezani ji je ni mogel, ker je pričela deklica zopet bežati in so bili v bližini pasanti. Kitorozec je že bolj prišten. Deklica trdi, da mora biti star kakih 55 let. Rasti je visoke, ima sivorjave brke, sicer je pa obrbit. Med Evnimi hčerami v zahodnem delu Ljubljane, posebno pa v predmestjih, je povzročil dogodek precej razburjenja.

Dopisi.

Iz Tržiča. Kakor vsako leto, tako proslavi tudi letos deška in dekliška meščanska šola v Tržiču dan naše osvoboditve in razsula Avstrije s pobiranjem prispevkov za knjige revnim učencem in za šolarsko kuhinjo. Meščanska šola se je ljudem priljubila, uvidevajo njen pomen in letos je poskočilo število učencev za 50. Med temi je največ popolnoma revnih in če naj dosežejo uspehe, morajo imeti knjige. Samo novih knjig so do slave naše osvoboditve naj pokrije la znebili revni učenci za 10.000 Din. Zbirka prosek. Dne 29. oktobra 1925 in naslednje dni

bodo obiskali učenci in učenke meščanske šole vse hiše sodnega okraja Tržič in se izkazali za nabiralnimi polami in odkupnimi znaki. Sorojaki! Odprite jim gostoljubno vrata in darujte kolikor morete, tudi 10 para se hvaležno sprejme. Mnogo deželnih pridelkov pa vpišite, po nje pride kasneje voz. Pomagajmo šoli, da nam bo naš naraščaj pomagal, ko bomo v potrebi! Narod brez šol je narod brez bodočnosti!

Sokolstvo.

VELIKA SCENIČNA UPRIZORITEV NA VSEŠOLOVANSKEM SOKOLSKEM ZLETU V PRAGI.

Scenična sekcija zletnega odbora sokolske župe v Pragi je priznala prvo darilo za načrt velike scenične prireditve na vsesokolškem zletu, ki se vrši prihodnje leto v Pragi učitelju Josipu Hodeku iz Plzna, drugo darilo pa Fr. Mikulašku iz Vojkovic. Predloženi je bilo vsega skupaj 34 načrtov. Hodekov načrt se razlikuje od vseh dosedanj na zletih uprizorjenih velikih scen. Dočim je bil hrbtnica vseh dosedanjih vpriporitev dramatični element, se odlikuje Hodekov načrt s krasno lirsko noto.

Glavna misel tega načrta je himnus na naravo, himnus, ki opeva povratek k primitivnemu, večno harmonijo in visoke čiste ideale življenja, ki si jih je postavilo tudi sokolstvo za vodilni princip svojega delovanja. Hodek je uporabil pri tem tudi pomembne šege iz staroslovanske mitologije, ki izražajo pesniško pričetek pomladi, poletja in jeseni. Scena se pričenja z zimo ter se konča z jesenjo. Velike množice gledalcev bodo izražale v opravah, ki bodo odgovarjale glede barve osnovnemu tonu doletnega letnega časa, travnikov in polja naravo, njeno tipično vreme in glavna dela na deželi. Tudi sonce, reprezentirano po maleku, stopi v akcijo.

Ce pomislimo, da nastopi pri pestri sceni, ob zvokih lirčne godbe, nad 3000 sokolov in sokolic, v areni, v kateri bo stotisoč gledalcev, potem si lahko predstavljamo globok

vtis, ki ga bo napravil ta himnus narave, od avtorja imenovan himnus življenja, na občinstvo.

Avtor načrta, Hodek, je vzbudil že lansko leto, ob priliki javne telovadbe plzenske župe, pozornost z izredno posrečeno scenično prireditvijo. Drugi odlikovani načrt predstavlja pod označbo »Na straži« simbol današnjega življenja. Neplodni in direktno agresivni sovražni elementi groze uničiti nacijo, toda konstruktivni elementi stoje na straži ter odbijajo napad z uspehom.

Ljubljanski Sokol priredi v četrtek 29. t. m. točno ob 8. uri zvečer v svoji telovadnici v Narodnem domu naraščajsko akademijo, katere čisti dohodek je namenjen za delno kritje stroskov naraščaja v Prago, kjer se vrši prihodnje leto vsesokolški zlet. Na to prireditev vabimo cenjene roditelje in prijatelje sokolskega naraščaja. Zdravo! — Odbor.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 26. oktobra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 80; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 23; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20, bl. 23; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 201, bl. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 230; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 105; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in li-varne d. d., Ljubljana den. 120, bl. 123; Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 360, bl. 360; Združene papirnice Vevče, Goricane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120, bl. 128; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Sešira«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka den. 141.

Blago: Hrastove deske: 25 m³, 1,85 m do 4 m, media 3 m, 16 cm šir. napr. media 23 cm, 25—75 mm debel.; 25 m³, 1,85 m — 4 m, med. 3 m, 11 cm šir. 25 mm debel.; 20 m³, 1,85 — 4 m, media 3 m, 11,50 cm šir. 32

mm debel., fco Postojna tranz. za 1 m³ 7 vag., den. 1730, bl. 1750; hrastovi plohi, par. 53 mm, od 2,80 do 2,90 m, od 18,28 cm, I., II., zdravo, fco vagon meja tranz. den. 1250; bukovi plohi, neobrobli.: I., II., III., monte: 60 mm od 5 m dalje, od 30 cm dalje; 100 mm od 3 m dalje, od 35 cm dalje; 60, 70, 80 mm od 2,50—3,50 m, od 25—35 cm; 40, 50, 60 mm, od 2—2,50 m, od 20 do 25 cm, fco vag. Sušak den. 640; smrekovi hlodi, I., II., monte, 5, 6 in 8 m, od 25 cm prem. napr., media 34 cm, fco vagon namembna post. Gorenjsko 8 vag., den. 800, bl. 800; Testoni I., II., III., monte z 2/3 do 9/10" in 1/3—4/5, 6/7—8", par. ostrorobi, očeljeni, fco vag. Postojna tranz. bl. 600; bukovi plohi, obrobli., I., II. z 10% III. 27, 38, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mm, od 2,25 do 4,50 m, suhi, fco vag. Postojna tranz. blago 700; pšenica domača, fco Ljubljana den. 260; koruza stara, fco sremška postaja 1 vag., den. 180, bl. 180; koruza stara, pariteta Beograd bl. 180; koruza nova, 100% kase pri sklepu, okt., nov., dec., fco slav. postaja bl. 122,50; koruza nova v storžih, fco slav. post. bl. 75; koruza medjimurska, fco Čakovec 1 vag., den. 185, bl. 185; oves, fco slav. postaja bl. 170; oves, fco Postojna tranz. den. 200; fižol mandolon, fco Ljubljana den. 285; fižol prepelčar, fco Ljubljana den. 310; fižol prepelčar, prekmurški, fco Ljubljana, netto bl. 335; fižol ribničan, fco Ljubljana den. 300; kostanj divji, letošnji, fco vag., nakl. postaja den. 55.

BORZE.

— Zagreb, 26. okt. Devize: Newyork ček 56.138—56.738, London izpl. 273.21—275.21, ček 273.04—275.04, Pariz 226.8—230.8, Praga 165.95—168.15, Amsterdam 222.65—228.5, Dunaj 792.57—802.57, Bruselj 258—262, Curih 1085.7—1093.7, ček 1084.8—1092.8, Berlin 1341—1351, Milan izpl. 222.3—224.7.

— Curih, 26. okt. Beograd 9.20, Newyork 519.50, London 25.19, Pariz 20.95, Praga 15.90, Varšava 85, Milan 20.55, Bukarešta 2.46, Sofija 3.80, Dunaj 73.15, Budimpešta 0.00727.

(117)

novе ceste, ali pa imajo sama toliko kapitala, da jih zidajo na lastne troške.

Je pač vedno ista povest. Zemlja je okrogla, vse je okroglo — če nima oglov — na vsak način pa se vse suče v krogu; vsa svetovna zgodovina se ponavlja od časa do časa! Ben Akiba ima prav: pod solncem ni nič novega, vse staro zopet izvečemo in sičer popolnoma nevedoma.

Tudi polovanje peš je zopet v modi. Ali pravilneje povedano: ponosno zaničevanje železnice in vsake vožnje.

Nekdo koraka od Dresdena do Leipziga toliko in toliko ur, potem tudi zopet nazaj. »Kdo zmore to kakor jaz?« O, mnogo! Prihodnjo nedeljo jih odkoraka na stotine. Železnice sploh ne uporabljajo več, tudi koles ne, nobenega pripomočka. Le še per pedes apostolorum. Prihodnjič bodo tekli kar po vseh štirih, ali pa ustanove društvo, čigar člani morajo storiti to, oblečeni le v kopalne hlače, in če pridejo do njive s salato, se lepo napasejo.

Toda pustimo burke! To vse je lepo in dobro in stremi po koristnem smotru. Le nikar se zahtevajte takoj, da bo človeštvo s tem rešeno! Potem je to smešno. Kdor meni, da mu je v telesni in duševni blagor, če stanuje gol na jablani, naj to stori. Če je mož srečen, potem je dobro. Le zahteva naj nikar, da morajo vsi ljudje prebivati goli na jablanah.

To je prokletstvo, ki se polasti vedno vegetarijancev in mrzlovodnih amfibij, luninih in solnčnih bratov

in drugih svetnikov zadnjih dni. Če napravijo iz svojega življenskega načina filozofijo za svojo lastno uporabo, tedaj so modrijani, če pa hočejo napraviti iz tega esrečevalno vero za vse človeštvo, potem so norci in kakor je znano, napravi en norec sto drugih — — —

V počasnem tempu zavijejo okrog vogla, potem pa je pot zopet ravna.

Ko vzpostavijo zopet navadno hitrost, vidijo Adam, Georg in Leonor, ki so v srednjem delu, kako šine pred njihovimi očmi navzdol nekaj črnega, kakor ptič, ali bolje, kakor kamen; če leži predmet na tleh, mora avtomobil čezenj — v naslednjem trenutku...

»To je bila bomba!!!« zakličejo istočasno vsi trije.

Popolnoma nevede je Leonor ustavila, kar ni-pri-pročljivo za njihovo varnost. Georg hiti navzdol, skoči ven, pobere nekaj s tal, pogleda navzgor, potegne svojo zračno pištolo iz žepa, a ne ustrelji.

Ko se vrne v največjem diru, je Leonor že spoznala napako in pognala hitro naprej.

Georg ji pokaže, kaj je pobral.

»To je kos granate ali bombe.«

»Seveda je bila bomba,« odvrne Leonor ravno-dušno.

»Namenjena je bila nam.«

»Komu pa drugemu?«

»Videl sem nad skalo človeško glavo, ki pa je izginila, še preden sem mogel ustreliti.«

(Dalje prih.)

3. oklonjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

34. Bombni atentat.

»Evo, zopet smo na moji stari poti«, reče Georg. Ze dalje časa so v Drakensteenih, zmajevih kamnih, v gorovju, ki se razprostira dvajset milj za Captownom od juga proti severu.

Skalnat greben tvori cesto. Na desni je visoka skalnata stena, na levi globok prepad, toda to ni morda le kaka steza kot za divje lovce, temveč široka, da se izognejo lahko trije vozovi hkrati.

Toda, odkar drži železnica preko gorovja, ne uporabljajo več te ceste, še čred ne gonijo tod, ker primanjkuje vode i nkrme, in kar bi izgubile živali na teži, ne znaša toliko, kot si prihranijo pri transportnih troških.

Pač, še jo upcrablajo — avtomobilisti in kolesarji, ki so jih naši prijatelji že srečali, ali pa jih prehiteli.

Pravzaprav je to zelo čudno. Marsikdo misli, da izpodrinejo železnice naše stare, poštene ceste, ki so le še za kmete, da vozijo po njih gnoj — pa iznadejo kolo, potem avtomobil, in nenadoma so vrnjene starim cestam vse časti, in ne le to; športnim društvom predsedujejo imenitni možje, tako, da predstavljajo društva politične sile, in ta skrbe, da zidajo države popolnoma

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudí najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 1a, II. nadstropje.

MALI OGLASI

Gospod

v starosti 30 let se želi seznaniti z gospodično iz boljše rodbine. Zentev ni izključena. Le resne ponudbe prosil na upravo lista pod »Značaj«.

Gospodična

srednje starosti, prijetne zunanosti želi znanja v svrhu ženitve. Gospodje z gostilniško obrtjo imajo prednost. Dopisi na upravo »Narodnega dnevnika« pod »Gostilnec«.

Mladenič

zdrav in pošten, vaje kmetije, ži vine ter vseh ostalih poljskih del išče primerno trajno službo. — Ponudbe z navedbo plače je poslati na upravo lista pod: »Vesten«.

Stanovanje

»bistojče« iz kuhinje in ene sobe išče proti nagradi zakonski par. — Ponudbe na upravo lista pod: »Stanovanje«.

Kje se kupi?

Je pri turki

J. PETELINE

Ljubljana

KLJUČI PRESERNOVEGA SPOMENIKA DR. VODI navedeni živali stroj za ročno in avtomatsko razp. svetlobo znanj »GRITZ ER« — »ADLER« — »PHONIX« Isto tomo posreduje dele za stroje in kosa. Igle, ulje, jermena, pnevmatika. Pouk o »ze-nju na stroj brezplačno! Verjetna garancija! Ne vohi!

Gospod

išče preprosto sobico za takoj. Ponudbe na upravo lista pod: »Soba«.

Proda se

ceno 350 hl jabolčnika lanskega pridelka. — Ponudbe na upravo lista pod »Jabolčnik«.

DRVA - - ČEBIN

Wolfova ulica 1/II. - Telefon 56.

Absolventinja

trgovske šole želi vstopiti kot praktikantinja h kakemu večjemu ljubljanskemu podjetju. Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Marljiva«.

Ši ite »Narod Dnevnik«.

Dobro bi go!

SUKNO

Nizke cene!

vseh vrst, double in palmers' on, velour v vseh barvah, barhent in vsakovrsno drugo perilno blago v veliki izbiri kupite po nizkih cenah v OBLAČILNICI, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Suho pleskovanje!

Suho ples. ovanjel

Segetan-prašek

(sredstvo iz živega srebra)

v 10 minutah so s 400 g 100 kg selve proti boleznim na žitu pleskovanih in pripravih za setev!

Dr. A. Jenčič, Mar. bor, Kopitarjeva ulica 6

Umrta v je ponedeljek zjutraj gospa

Magda Artač roj. Lampič

v najlepši dobi 22 let.

Pogreb bo v sredo popoldne ob pol 3 uri iz bolnice k Sv. Križu. Zapušča moža in tri mesece staro hčerko.

Naj v miru počiva.